

escrits ginerians en *Obra filològica (1931-1991)* i d'Emili Casanova *Josep Giner, precursor de la romanística valenciana* (Denes, 2010).

La jornada de l'AVL a la UV, doncs, ha resultat molt completa i equilibrada, tant pels set estudiosos de l'obra josepgeriana com pels dos alumnes de cursos de Giner, així com també per la presència i l'assistència d'un públic interessat en temes valencians i, sobretot, partidari de posar al lloc que es mereix aquest filòleg silenciats, "lingüista sense estrella", en paraules del periodista Xavier Aliaga (*El País, Quadern* 5-12-2012).

Vicent-F. GARCIA PERALES
Universitat CEU Cardenal Herrera (València)

Crònica del Portal Antoni M. Alcover, dirigit per Maria Pilar Perea (14 d'abril de 2013).

— El 14 d'abril de 1913, durant l'acte d'inauguració de les commemoracions del Centenari de la Secció Filològica de l'IEC, Maria Pilar Perea, professora de la Universitat de Barcelona, va presentar l'espai web que recull l'obra digitalitzada d'Antoni M. Alcover (podeu consultar el portal a l'adreça: <http://alcover.iec.cat/>).

Personalitats rellevants del món de la llengua —com ara Max Wheeler, Josep Massot, Joan Julià, etc.— havien estudiat prèviament l'obra d'Alcover i havien contribuït amb els seus treballs a difondre una de les figures claus de la lingüística catalana.

En aquest mateix sentit, el projecte del portal Antoni M. Alcover, dirigit per Maria Pilar Perea, naix amb l'objectiu de donar a conèixer i de posar a l'abast de tots els usuaris interessats l'obra i el llegat d'un savi dedicat en cor i ànima a l'estudi i a l'estima de la llengua. Creat amb el suport de l'Institut d'Estudis Catalans i l'Obra Social de «La Caixa», s'hi presenten el conjunt de materials i de dades recollits per Alcover en les seves eixides filològiques durant el procés d'elaboració del *Diccionari català-valencià-balear*. L'obra lexicogràfica d'Alcover prengué forma a partir d'un conjunt de materials previs elaborats pel mateix autor. Aquests materials són: setanta-cinc quaderns de camp —on es compilen més de 80.000 dades dialectals sobre les quals es poden fer cerques molt completes—; el *Bolletí del Diccionari de la llengua catalana* (1902-1936), que fou la primera revista filològica de la Península Ibèrica; els *diaris de viatge* —redactats entre 1901 i 1923— i *La flexió verbal en els dialectes catalans* —obra que s'ha digitalitzat i cartografiat i que es pot consultar a través d'una base de dades que facilita i precisa les cerques. En aquest sentit, en el marc del portal ressenyat, per tal que aquests materials fossin assequibles, llegibles i consultables via internet, han estat unificats i informatitzats. Cada un dels recursos és presentat adequadament, amb un apartat introductor on se'n descriu el contingut, el funcionament de l'eina, les possibilitats de cerques, etc.

Cal valorar molt positivament la no caducitat del suport escollit. El format web —que evita l'obsolescència i el caràcter espars d'altres suports amb què s'havia recollit l'obra alcoveriana, i que permet fer addicions en el temps— és un encert elogiuable.

També és encomiable el fet d'incloure un enllaç a la versió en línia de l'obra lexicogràfica cabdal del clergue mallorquí (el *Diccionari català-valencià-balear*) i un apartat amb una llista de col·laboradors, corresponsals i informants de l'Obra del Diccionari. Amb la inclusió de les eines referenciades s'unifica i es facilita l'accés al conjunt de l'obra d'Alcover i es permet entendre i conèixer millor la figura, la metodologia i els recursos de treball alcoverians.

Per a aquelles persones interessades a aprofundir en el coneixement de la figura i de l'obra de Antoni Maria Alcover, el portal inclou un apartat de «Bibliografia» elaborat a partir d'un article de Maria Pilar Perea,¹ que ha estat pertinentment ampliat i corregit.

1. PEREA, M. Pilar (2001): «Cap a una bibliografia d'Antoni M. Alcover», *Randa*, 47, p. 35-118.

Com comentàvem, un dels valors afegits del portal és el seu dinamisme i activitat constant. Actualment, a l'apartat «Rondalles», s'hi recull una de les últimes obres editades en el marc de la difusió de mossèn Alcover endegada per Maria Pilar Perea. Es tracta del volum *Vuit rondalles mallorquines d'Antoni M. Alcover* (2012) traduïdes al japonès per Ko Tazawa i il·lustrades per Yukiko Murata. En un futur, es preveu també incloure en el portal algunes mostres de l'epistolari d'Alcover, i la cartografia completa i interactiva de les dades recollides als *Quaderns de camp*.

En síntesi, ens trobem davant un recurs útil, rigorós, bell i en actualització constant, que recull totes les fases i vessants de l'obra alcoveriana. Es tracta d'una eina de consulta obligada per part d'estudiosos de la llengua, docents i estudiants i d'un espai de gaudi i d'aprenentatge per a totes aquelles persones interessades en la cultura, en la llengua i en la riquesa dels parlars catalans.

Ares LLOP

«Ramon Llull i la disputa religiosa»: setena edició de l'Aula Lulliana de Barcelona. — Els dies 10 i 11 de maig de 2013 van tenir lloc les VII Jornades Acadèmiques Interdisciplinàries de l'Aula Lulliana de Barcelona, dedicades a «Ramon Llull i la disputa religiosa». Les jornades van ser organitzades conjuntament per la Universitat Autònoma de Barcelona, la Càtedra Ramon Llull de la Universitat de Barcelona, la Facultat de Filosofia de la Universitat Ramon Llull i la Facultat de Teologia de Catalunya. El tema de les jornades d'enguany s'ha de vincular a la commemoració dels 750 anys de la Disputa de Barcelona (1263), en què fra Pau Cristià, jueu convers i frare dominicà, va protagonitzar una sonada disputa amb el respectat rabí, cabalista i comentarista bíblic jueu Mošé ben Nahman, en presència del rei Jaume I i de sant Ramon de Penyafort.

La disputa va obtenir un ressò molt important, i en van circular relacions produïdes pels dos bàndols, els quals reclamaven per a si la victòria final. El resultat de la disputa, doncs, segons qui l'explicava, hauria tingut vencedors i vençuts de signe ben diferent. Sense que hi haguem de veure una relació de causa i efecte, no deixa de ser significatiu que la conversió a la penitència de Ramon Llull es produís precisament el mateix 1263 i en dates ben properes a la disputa. Després d'aquest canvi de vida radical, Llull va dedicar la seva existència a difondre la fe cristiana, amb una atenció especial vers la conversió dels infidels. El seu mètode de disputació, això no obstant, divergia profundament del sistema apològic tradicional, abocat a un diàleg de sords, com havia passat a la disputa de 1263. Llull proposava substituir les autoritats religioses per argumentacions de tipus lògic fonamentades en la seva Art, veritable autoritat alternativa.

La primera de les intervencions de les Jornades, a càrrec de Manuel Forcano, «La disputa de Barcelona de 1263: no només una guerra de paraules», contextualitzava la situació en què es van trobar les comunitats jueves a Europa després que el 1215, al IV Concili del Laterà, es prenguessin diverses iniciatives destinades a identificar-los, segregat-los de la resta de la societat i limitar-los l'accés a càrrecs públics. En aquest context es van organitzar diverses disputes públiques destinades a refutar les creences jueves. En la de Barcelona va tenir-hi un protagonisme destacat la discussió al voltant de la vinguda, o no, del messies, i la seva naturalesa divina. Sobre aquesta qüestió, és destacable que fra Pau Cristià hi inaugurés una forma de disputació inèdita fins llavors que pretenia reinterpretar els textos sagrats dels contrincants. Fra Pau Cristià sostenia, ni més ni menys, que al Talmud es reconeixia a Jesús la condició de messies.

La intervenció de Ryan Szpiech, «La disputa de Barcelona como punto de inflexión», remarcava la importància de la data de 1263 en relació amb les disputes religioses. En aquesta data, els dominicans van començar a esgrimir, reinterpretant-los i, alhora, atorgant-los la condició d'"autoritat", textos de les altres creences religioses, ja fossin de la tradició jueva postbíblica o el mateix Alcorà. Ramon Llull, en aquest mateix any, com s'ha indicat, va iniciar la seva carrera apològica,